

Arbeidsnotat
2023:12

Dokumentasjon av data fra den nasjonale arbeidsgiverundersøkelsen 2022

Spørreundersøkelse sendt til virksomheter som har ansatt nyutdannede med fagskole-, bachelor- eller master-utdanning

Siv-Elisabeth Skjelbred, Ragnar Alne og Torstein de Besche

Arbeidsnotat
2023:12

Dokumentasjon av data fra den nasjonale arbeidsgiverundersøkelsen 2022

Spørreundersøkelse sendt til virksomheter som har ansatt nyutdannede med fagskole-, bachelor- eller master-utdanning

Siv-Elisabeth Skjelbred, Ragnar Alne og Torstein de Besche

Arbeidsnotat 2023:12

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
Adresse Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.

Prosjektnr. 21213

Oppdragsgiver Kunnskapsdepartementet
Adresse Postboks 8119 Dep, 0032 Oslo

Fotomontasje NIFU

ISBN 978-82-327-0620-4
ISSN 1894-8200 (online)

Copyright NIFU: CC BY 4.0

www.nifu.no

Forord

NIFU gjennomførte på oppdrag av Kunnskapsdepartementet en undersøkelse som hadde som formål å kartlegge virksomhetenes kompetansebehov i dag og i fremtiden og erfaringer og vurderinger knyttet til nyutdannedes kompetanse. Notatet er skrevet av Siv-Elisabeth Skjelbred, Ragnar Alne og Torstein de Besche. I tillegg har Rune Borgan Reiling, Asgeir Skålholt og Marte Ulvestad har vært med i arbeidet med datainnsamling og utvikling av undersøkelsen.

En del av datagrunnlaget for undersøkelsen var en spørreundersøkelse som rettet seg mot virksomheter som har ansatt nyutdannede personer med universitets-, høgskole- eller fagskoleutdanning høsten 2022. NIFU stod for utforming og programmering av spørreskjemaet og for selve datainnsamlingen, mens Statistisk sentralbyrå (SSB) bidro med avgrensning av populasjon og utsending av undersøkelsen via Altinn samt påkobling av registerdata i ettertid. I dette dokumentasjonsnotatet beskriver vi datainnsamlingen og datagrunnlaget.

Oslo, 8. november 2023

Jannecke Wiers-Jenssen
forskningsleder

Innhold

1	Innledning.....	6
2	Utvalg og gjennomføring	7
2.1	Utvalgsriterier.....	7
2.2	Distribusjon.....	8
2.3	Spørreskjemaet.....	9
2.4	Påkobling med registerdata	10
2.5	Svarprosent	11
2.6	Nøkkeltall	13
3	Om utvalget og respondentene	14
3.1	Sammenligning med forrige undersøkelse	17
4	Utlevering av data	20
	Vedlegg: Spørreskjemaet.....	21
	Tabelloversikt.....	39
	Figuroversikt.....	40

1 Innledning

Arbeidsgiverundersøkelsen er en nasjonal undersøkelse som retter seg mot virksomheter som har ansatt nyutdannede personer med universitets-, høyskole eller fagskoleutdanning. Undersøkelsen består av en spørreundersøkelse som ble koblet med registerdata og av intervjuer med representanter fra norske virksomheter.

Undersøkelsens formål er å få arbeidsgivernes erfaringer og vurderinger knyttet til kompetansen som de nyutdannede har ervervet gjennom utdanningen, samt hva slags kompetansebehov virksomhetene har i dag, og deres forventninger om fremtidige kompetansebehov. Dette dokumentet dokumenterer datagrunnlaget, mens analyser er dokumentert gjennom en egen rapport. Prosjektet følger opp den forrige Arbeidsgiverundersøkelsen, som ble gjennomført for fire år siden og er dokumentert i rapporten: Støren mfl. (2019), *Utdanning for arbeidslivet. Arbeidsgiveres forventninger til og erfaringer med nyutdannede fra universiteter, høyskoler og fagskoler*, NIFU rapport 2019: 3.

2 Utvalg og gjennomføring

2.1 Utvalgskriterier

Målgruppen for undersøkelsen er virksomheter som har nyansatte personer som nylig har fullført fagskole, bachelor eller masterutdanning. Virksomhet er definert som en «lokalt avgrenset funksjonell enhet som hovedsakelig driver virksomhet innenfor en bestemt næringsgruppe (Standard for næringsgrupperinger)». SSB definerte populasjonen for utsending på grunnlag av NIFUs spesifikasjoner ved bruk av data fra A-ordningen (AA-registeret) og Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB) og virksomhets- og foretaksregisteret (VoF). Uttrekket ble kjørt 3. oktober 2022, basert på situasjonsuttrekket fra virksomhets- og foretaksregisteret for oktober. Total populasjon ble på 23 596 virksomheter/underenheter. Kriteriene for uttrekket var:

- Virksomheten hadde minst 10 ansatte (ikke årsverk)
- Virksomheten eksisterte på siste telle-/observasjonstidspunkt i registrene (oktober 2022)
- Alle type virksomheter, inkludert enkeltmannsforetak, stiftelser og idrettslag
- Virksomheten hadde (minst) en nyansatt person som hadde fullført fagskole-, bachelor- eller mastergrad i perioden 1. januar 2018 til og med 21. desember 2020.
 - En person regnes som nyansatt hvis personen har startet arbeidsforholdet i den virksomheten i samme året som utdanningen ble fullført eller senere.¹
 - En person er regnet som å ha fullført en fagskoleutdanning i perioden hvis de har fullført en utdanning som har en NUS-kode i Felles klassifiseringssystem for fagskoleutdanninger.² Det ble ikke foretatt noen

¹ Personer som har fullført en utdanning mens de var i arbeid og blir hos denne arbeidsgiveren medregnes ikke i nyansatte og derfor ikke med i utvalgskriteriene.

² [Felles klassifiseringssystem for fagskoleutdanninger](#) er en inndeling av fagskoleutdanninger som er utviklet i et samarbeid mellom Diku, NIFU, NOKUT og NSD i dialog med SSB.

avgrensinger på fagskoleutdanninger, og således er alle typer og varigheter av fagskoleutdanninger inkludert.

- En person er regnet som å ha fullført en bachelor eller masterutdanning hvis personen har fullført en høyskole- eller universitetsutdanning³, som er karakterisert som en bachelor- eller masterutdanning⁴ i Nasjonal utdanningsdatabase.

2.2 Distribusjon

Spørreundersøkelsen ble programmert i spørreundersøkelsesverktøyet Qualtrics og respondentene kunne besvare skjemaet fra PC, nettbrett og smarttelefon. Hver virksomhet fikk tilsendt invitasjon med unik lenke til undersøkelsen gjennom Altinn. Dette genererte i sin tur et varsel per e-post eller eventuelt SMS til alle enheter som hadde kontaktinformasjon registrert i profilen sin i Altinn på utsendingstidspunktet (varslingene går på e-post til alle som har oppgitt dette og på SMS dersom en enhet kun har oppgitt mobilnummer i profilen sin i Altinn).

SSB administrerte undersøkelsen slik at de enhetene som ikke hadde kontaktinformasjon i profilen sin i Altinn, og som ikke åpnet de ulike brevene innen en uke etter utsending, fikk brevene tilsendt på papir. Av de totalt 23 596 enhetene var det 265 som ikke hadde kontaktinformasjon registrert i profilen sin i Altinn. Disse ble det derfor sendt papirbrev til. Undersøkelsen kunne videresendes til den eller de personene i virksomheten som ble ansett som best egnet til å svare. Hver virksomhet kunne kun levere en besvarelse, men flere personer kunne se og endre spørsmålene.

Enhetene ble fordelt på fire puljer. Pulje 1 ble brukt til prøveutsending i uke 42, mens pulje 2, 3 og 4 var en del av hovedutsendingen. Disse mottok invitasjon til undersøkelsen henholdsvis 7., 8. og 9. november 2022. Tabell 1.2 viser fordelingen av utvalget på disse puljene. Påminnelser fulgte samme prosedyre som invitasjon. I perioden undersøkelsen var åpen sendte vi ut til sammen 2 påminnelser. Påminnelsene ble sendt ut på samme dag for alle fire puljene.

Før hver påminnelse oversendte NIFU liste til SSB over de løpenumrene som hadde svart på undersøkelsen så langt og enheter som hadde tatt kontakt og ønsket å reservere seg mot puring. Per 30. november 2022 var totalt 4 923 enheter innkvittert. Da gjenstod det 18 673 enheter som skulle ha påminnelse. Påminnelsen ble sendt ut den 1. desember, igjen fordelt på tre puljer. Totalt 18 437 av disse ble bekreftet varslet i Altinn. De resterende 235 som ikke hadde kontaktinformasjon i Altinn fikk påminnelsen i form av et papirbrev i posten.

³ NUS-kode i [Standard for utdanningsgruppering \(NUS\)](#) som begynner med en kode 5 eller 6, og der [RECTYPE-variabelen](#) er lik 4.

⁴ Den tredje bokstaven i variabelen [UHGRUPPE](#) i [Nasjonal utdanningsdatabase](#) er lik enten B eller M.

Andre og siste påminnelse ble sendt 14. desember 2022. Per 14. desember var totalt 7 478 enheter registrert som svart; det var dermed 16 118 enheter som i utgangspunktet skulle fått en ny påminnelse. Dagen etter utsending viste det seg imidlertid at en databasekobling hadde blitt stengt underveis i utsendingen av siste pulje. I overkant av 2 300 utsendinger ble sendt før dette inntraff, men det lot seg dessverre ikke gjøre å hente ut informasjon om hvilke enheter dette gjaldt. SSB valgte å ikke sende brevet på ny til hele puljen. Dermed stod det igjen ca. 1 500 enheter som ikke fikk siste påminnelse. Dette kan ha bidratt til lavere svarprosent enn ellers. Undersøkelsen ble stengt som planlagt 20. desember 2022.

Tabell 2.1 Utsendingsplan og størrelse på puljer

	Antall	Dato
Prøveutsending	199	18.10.22
Hovedutsending		
Pulje 2	8801	07.11.22
Pulje 3	9000	08.11.22
Pulje 4	5596	09.11.22
1. purring		1.12.22
2. purring		14.12.22
Undersøkelsen avsluttet		20.12.22

2.3 Spørreskjemaet

Spørreskjemaet for arbeidsgiverundersøkelsen 2022 inneholdt spørsmål om virksomhetenes kompetansebehov og tilfredshet med nyutdannedes kompetanse. Det var også spørsmål spesifikt knyttet til etter- og videreutdanning og rekruttering av personer med utenlandsk utdanning. Vi inkluderte også noen grunnleggende spørsmål om virksomheten i spørreskjemaet. Disse spørsmålene dekker: virksomhetsstørrelse, næring, kommune for forretningsadresse og sektor. Dette gir oss kun informasjon om respondentene og kan ikke brukes til å undersøke responskjevheter. Komplette spørreskjema finnes i vedlegget.

Et av formålene med undersøkelsen var å sammenligne med undersøkelsen som ble gjennomført i 2017. Samtidig var det behov for å videreutvikle spørsmål som ikke fungerte så godt. Følgende spørsmål ble derfor stilt likt i de to undersøkelsene:

- Q2.1 Har din virksomhet etter 1. januar 2018 ansatt nyutdannede personer med en eller flere av utdanningene nedenfor?
- Q4.1 Hvilket fagfelt er det viktigste i rekrutteringen av personer med universitets-, høyskole- eller fagskoleutdanning til din virksomhet? (Merk: det ble innført en «Ingen fagfelt er viktigst kategori» etter ønske fra respondentene i 2017 undersøkelsen.
- Q4.2 Hvilket utdanningsnivå er mest relevant for din kjernevirksomhet?
- Q4.3 Hvilket utdanningsnivå er nest mest relevant for din kjernevirksomhet?

- Q6.2 I hvilken grad tror du virksomheten vil ha behov for å rekruttere personer med følgende utdanningsnivå de neste fem årene?

I begge undersøkelsene var det med spørsmål om tilfredshet med og viktighet av ulike ferdigheter. Det er derimot endringer i 1) Hvilke ferdigheter som er inkludert, blant annet med bakgrunn i å inkludere sosioemosjonelle ferdigheter 2) metode for å få informasjon om viktigheten av ulike ferdigheter. Dette med bakgrunn i at vi ønsket å tvinge virksomhetene til å velge mellom hvilke ferdigheter som var viktigst heller enn å ha mulighet til å svare at alt er viktig.

Spørsmålene om overordnet tilfredshet med personlige/profesjonelle og yrkesspesifikke ferdigheter (Q3.2 og Q3.3) samt vurdering av hvorvidt nyutdannede har tilstrekkelig ferdigheter til å utføre sitt arbeid (Q3.4) og om de har behov for ytterligere opplæring for å mestre arbeidet de skal gjøre i sin virksomhet (Q3.5) var knyttet til de utdanningsnivåene de hadde ansatt (Q2.1). Det vil si at virksomheter som svarte bekreftende på at de hadde ansatt personer med mastergrad fikk spørsmål om tilfredshet med nyutdannede med mastergrad og tilsvarende for fagskole og bachelor. Virksomhetene ga sin vurdering for alle utdanningsnivåene de svarte at de hadde ansatt slik at flere virksomheter svarte på tilfredshet på flere utdanningsnivåer.

Spørsmålene knyttet til hvilke egenskaper en virksomhet ønsker av en nyutdannet (Q5.1) og hvor i hvilken grad virksomheten synes at nyutdannede har disse egenskapene (Q5.2) ble kun stilt for det utdanningsnivået virksomhetene anså som mest relevant basert på spørsmål Q4.2. Det vil si at virksomheter som anså master som det mest relevante utdanningsnivået svarte på Q5.1 og Q5.2 for nyutdannede med mastergrad, og tilsvarende for bachelor og fagskole.

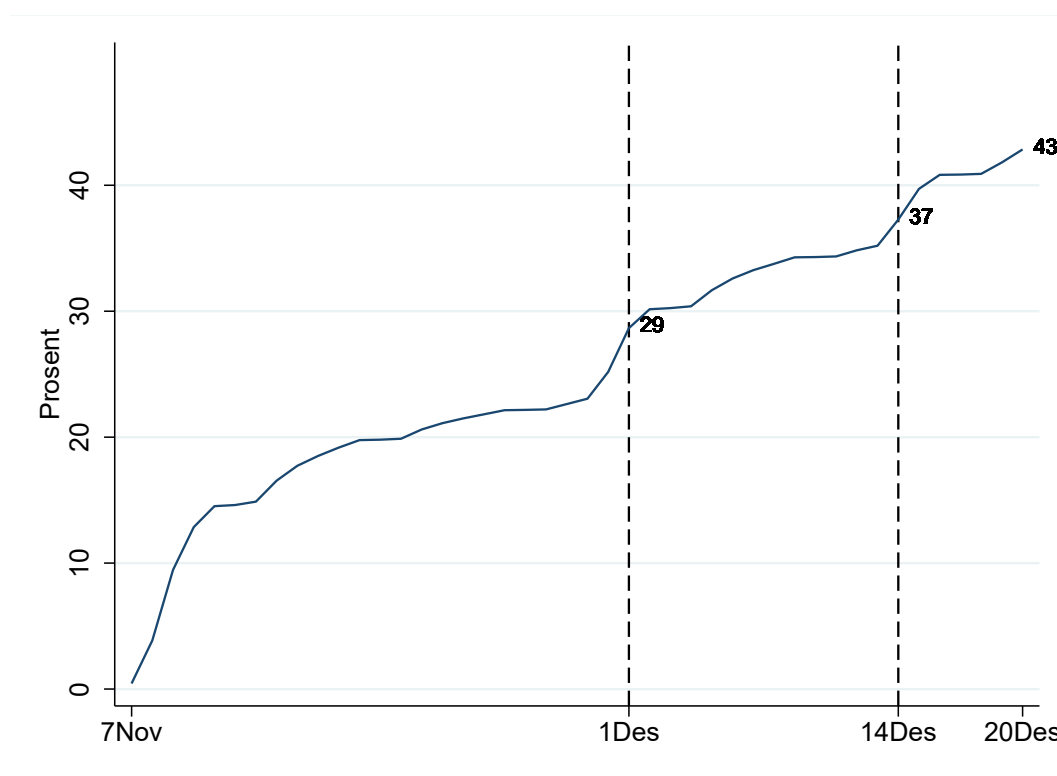
2.4 Påkobling med registerdata

Som et ledd i datainnsamlingen ble svarene fra spørreundersøkelsen koblet med registerdatainformasjon på virksomhetsnivå. Mer spesifikt har vi koblet på informasjon fra [Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret](#), [Virksomhets- og foretaksregisteret](#) og [Nasjonal utdanningsdatabase](#). Denne koblingen muliggjorde et kortere spørreskjema, og at informasjon om virksomheten og deres ansatte kan brukes til å analysere svarene etter ulike type virksomheter. Påkoblingen ble foretatt av seksjon for mikrodata hos SSB. NIFU oversendte svarene fra undersøkelsen mens koblingsnøkkel mellom NIFUs løpenummer og organisasjonsnummer ble oversendt fra seksjon for næringslivsundersøkelser. Det koblede datasettet ble lastet opp i TSD. Påkoblingen var fullført i slutten av mars 2023. Det påkoblede datasettet er kun tilgjengelig for prosjektgruppen fra NIFU, og vil bli slettet ved prosjekt-slutt.

Koblingen med registerdata gir tilgang på en rekke bakgrunnsvariabler både om virksomheten og virksomhetens ansatte. Disse bakgrunnsvariablene har vi både for de som svarer og for de som ikke svarer. Dette danner derfor grunnlag for analyser av responsskjevheter. Det gjør det også mulig for oss å analysere svarfordelinger etter mer rik bakgrunnsinformasjon enn det man får ved bruk av et spørreskjema.

2.5 Svarprosent

Figur 2.1 viser hvordan svarprosenten (totalen av de som gjennomførte og de som hadde noen svar) utviklet seg i løpet av perioden undersøkelsen var åpen. Den endelige svarprosenten var 43%. Av de som svarte på undersøkelsen var det 87% som fullførte hele, og 13% som fullførte deler av undersøkelsen. Det er ingen spørsmål som skiller seg ut som spørsmål der respondentene falt av eller ikke valgte å svare. Vi har valgt å beholde alle svar i analysene og har således ingen terskel for antall besvarte spørsmål for å inkludere en besvarelse i datagrunnlaget.

Figur 2.1 Utvikling i svarprosent over perioden undersøkelsen var åpen

Som beskrevet er utvalget av virksomheter basert på hvorvidt vi observerer i registerdata at de har ansatt en nyutdannet i tidsperioden vi studerer. Det første spørsmålet i undersøkelsen var derfor om de hadde ansatt en nyutdannet med bachelor-, master eller fagskoleutdanning etter 1. januar 2018 og 88% av

virksomhetene svarte bekreftende på dette spørsmålet. Denne andelen er høyere enn i forrige undersøkelse der 70% av virksomhetene svarte bekreftende på utvalgsriteriet.

Av de 10 113 virksomhetene som svarte på undersøkelsen var det 7851 virksomheter som avsluttet undersøkelsen samme dag som de startet den, og 2262 virksomheter som fullførte en annen dag eller ikke fullførte i det hele tatt. Blant de virksomhetene som fullførte undersøkelsen samme dag var gjennomsnittlig svar-tid på 40 minutter.

I tabell 2.2 har vi framstilt svarprosent for virksomheter fordelt på næring. Her har vi lavest deltakelse fra varehandel næringen på 28.5 %, mens de fleste andre næringer ligger på rundt 40 %. De som har høyest svarprosent er henholdsvis industri på 50.3 % og undervisning på 52.2 %. I tabell 2.3 viser vi svarprosenten fordelt på antall ansatte i virksomheten. Lavest svarprosent er fra virksomheter med 10-19 ansatte på 33,0 %. Samtidig ser vi at virksomheter med 100-249 ansatte har høyest svarprosent på 46,6 %.

Tabell 2.2 Svarprosent fordelt på næring

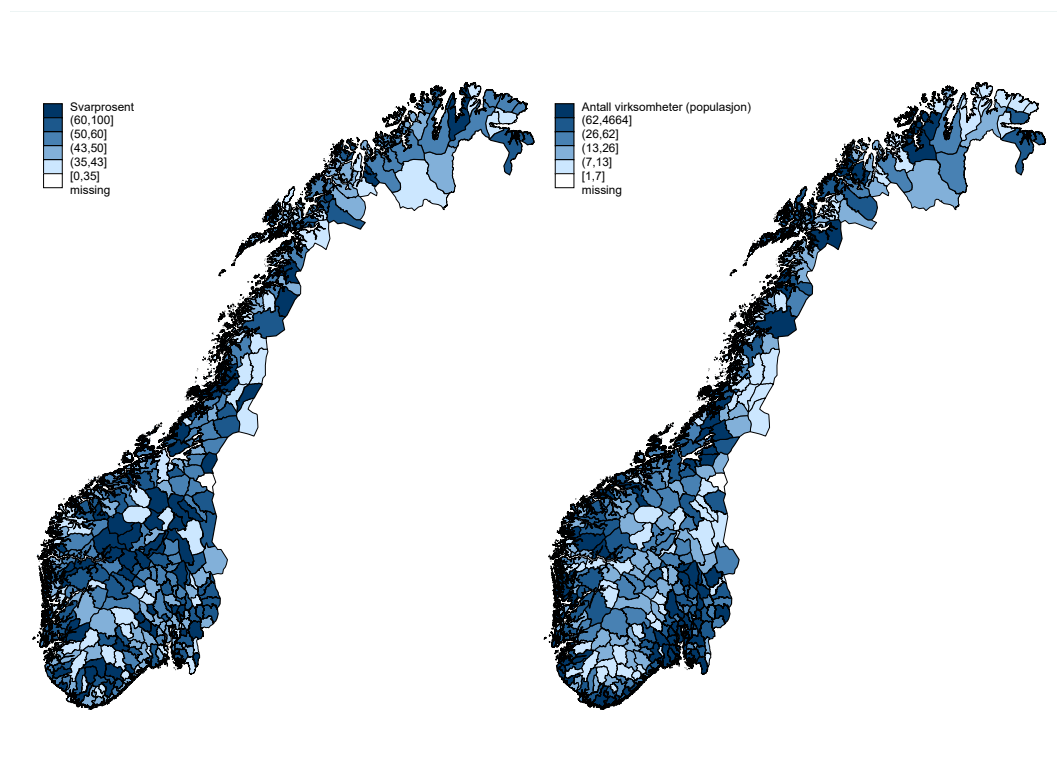
Næring	Antall gjennomført	Prosentandel gjennomført	Totalt utvalg
Undervisning	1241	52,2 %	2379
Industri	540	50,3 %	1073
Faglig/vitenskapelig tjenesteyting	836	47,2 %	1770
Off, Adm,/forsvar/trygd	682	45,6 %	1497
Bygg og anlegg	516	45,3 %	1138
Helse/sosialtjenester	3277	43,4 %	7548
Øvrig	1425	40,7 %	3497
Informasjon/kommunikasjon	475	39,7 %	1195
Finansiering/forsikring	461	39,5 %	1166
Varehandel	660	28,5 %	2316
Total	10 113	42,9 %	23 581

Tabell 2.3 Svarprosent fordelt på antall ansatte

Antall ansatte	Gjennomført	Prosent gjennomført	Totalt utvalg
10-19 ansatte	510	33.0 %	1546
20-49 ansatte	2388	39.6 %	6032
50-99 ansatte	3769	44.2 %	8524
100-249 ansatte	1935	46.6 %	4150
250 eller flere ansatte	344	43.2 %	796
Total	10 113	42.9 %	23 581

Figur 2.2 viser svarprosenten i de ulike kommunene (venstre) og antall virksomheter i populasjonen (høyre) for hver kommune. Utvalget består av en overvekt av virksomheter fra Østlandsområdet og rundt de store byene, noe som

reflekterer bosettingsmønsteret i Norge. Det er noe variasjoner i svarprosent på tvers av kommuner, men ikke noe klart mønster ut fra landsdel eller sentralitet.

Figur 2.2 Svarprosent (venstre) antall virksomheter i populasjonen (høyre) per kommune

2.6 Nøkkeltall

	Antall i alt	
Innsamlingsmetode		Spørreundersøkelse
Utvalg (personer trukket til spørreundersøkelse)	23 596	
Svarende	10113	43%
Svarende som bekrefter at de har ansatt minst en person med fagskole, bachelor eller mastergrad	8931	88% (av svarende)
Feltperiode		7. november-20. desember
Gjennomsnittlig svartid	40	

3 Om utvalget og respondentene

I Tabell 3.1 viser vi kjennetegn ved virksomheter i Norge med minst 10 ansatte (kolonne 1), utvalget vårt (kolonne 2) og svarende (kolonne 3). Sammenligningen mellom kolonne 1 og 2 gir derfor informasjon om hvordan utvalgskriteriene, spesifikt det at virksomheten skal ha ansatt en nyutdannet person med fagskole, bachelor eller masterutdanning i perioden påvirker sammensetningen av virksomheten sammenlignet med norske virksomheter generelt.

Vi har valgt å holde virksomheter med mindre enn 10 ansatte utenfor denne sammenligningen for å ekskludere påvirkningen av det utvalgskriteriet fra sammenligningen. Små og mellomstore virksomheter utgjør hoveddelen av norske virksomheter og virksomheter med under 10 ansatte utgjorde 70 prosent av norske virksomheter i 2022.⁵ Selv om vi ekskluderer virksomheter med under 10 ansatte i «Alle» kolonnen ser vi at virksomheter i utvalget vårt er noe større enn øvrige virksomheter (snitt på 65 ansatte mot 32 ansatte). Dette innebærer at vi har en underrepresentasjon av mindre virksomheter i vår undersøkelse. Dette er relativt naturlig da det er færre ansettelser i løpet av ett år i mindre virksomheter enn i større og derfor mindre sannsynlig at disse virksomhetene har ansatt en person i perioden utvalgskriteriet gjelder.

Vi har fulltelling innenfor næringene blant de virksomhetene som møtte kriteriene. Det er stor grad av overlapp, men med noen vesentlige unntak. Det er en vesentlig mindre andel virksomheter i vårt utvalg enn i Norge som helhet innenfor bygge- og anleggsvirksomhet og varehandel. Dette reflekterer nok i stor grad at det generelt i mindre grad ansettes personer med høyere utdanning innenfor disse næringene. Det er en vesentlig større andel virksomheter i vårt utvalg enn i Norge som helhet innenfor helse- og sosialtjenester og undervisning, noe som reflekterer at en stor andel av stillingene innenfor denne sektoren krever høyere utdanning.

Ved å bruke informasjon om de ansatte og deres utdanning kan vi også se på sammensetningen av ulike utdanningsnivåer i virksomheten. Vi finner da at det er noe høyere andel ansatte med bachelorgrad i vårt utvalg (37,5% mot 27,7%) enn

⁵ Kilde: Statistisk sentralbyrå, tabell: virksomheter <https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/statistikker/bedrifter>

blant norske virksomheter generelt. Det er derimot en lavere andel ansatte som har utdanning under nivået for videregående opplæring (15,4% mot 23,7%).

Vi undersøker også hvilke fagfelt de ansatte har fullført utdanning innenfor. Siden tema for undersøkelsen er personer med fagskole, universitet eller høgskoleutdanning begrenser vi oss til disse utdanningene i denne analysen. Personer som ikke har fullført en slik utdanning vil derfor plasseres i Annet kategorien uavhengig av om de eventuelt har en videregående utdanning som tilhører et fagfelt. Vi definerer fagfelt ut fra Statistisk Sentralbyrås inndeling av utdanninger basert på NUS-koder. Utdanningsprofilen til de ansatte reflekterer i stor grad næringsfordelingen. Virksomhetene i vårt utvalg har en større andel ansatte med utdanning innenfor Helse- sosial og idrettsfag enn blant norske virksomheter (12,2% mot 6,9%) og en større andel med utdanning innen lærerutdanning og utdanninger i pedagogikk (11,1% mot 6.2%).

Tabell 3.1 Kjennetegn ved alle norske virksomheter med mer enn 10 ansatte, utvalget og de som har svart på undersøkelsen

	(1) Alle	(2) Utvalget	(3) Svart på undersøkelsen
Antall 15social (gjennomsnitt)	32.2	65.0	63.8
Andel kvinner (%)	55.7	57.0	57.0
Alder firma (gjennomsnitt)	12.5	16.4	17.8
Alder 15social (gjennomsnitt)	42.8	39.7	40.5
Kontantlønn gjennomsnitt	37852.2	42816.2	43399.3
Utdanningsnivå 15social (%)			
Mindre enn VGS	23.7	15.4	15.2
VGS	35.5	30.4	29.9
Bachelor	27.7	37.5	37.5
Fagskole	1.0	1.5	1.4
Mastergrad	11.0	14.0	14.7
PhD	0.8	1.0	1.2
Annet utdanningsnivå	0.2	0.2	0.2
Fagfelttilhørighet 15social (%)			
Allmenne fag	0.3	0.3	0.3
Primaernæringsfag	0.6	0.5	0.5
Samfunns- og juridiske fag	4.1	5.3	5.2
Helse-, 15social- og idrettsfag	6.9	12.2	11.9
Humanistiske og estetiske fag	3.6	4.5	4.7
Lærerutdanninger og pedagogikk	6.3	11.2	12.3
Naturviten./håndverk/teknisk	9.3	10.1	10.6
Økonomiske/adm. Fag	9.9	9.6	9.2
Uoppgitt fagfelt	1.0	1.0	0.9
Annet utdanningsnivå/fagfelt	56.7	43.9	43.1
Næring (%)			
Industri	4.1	4.6	5.3
Bygg/anlegg	10.5	4.8	5.1
Varehandel	13.0	9.8	6.5
Informasjon/kommunikasjon	3.8	5.1	4.7
Faglig/vitenskaplig tjenesteyting	8.6	7.5	8.3
Off. Adm/forsvar/trygd.	2.0	6.3	6.7
Undervisning	3.3	10.1	12.3
Helse/sosialtjenester	10.9	32.0	32.4
Finansiering/forsikring	6.1	4.9	4.6
Øvrige næringer	37.7	14.8	14.1
Antall	190886	23581	10113

Variablene i den deskriptive statistikken

En del av den deskriptive statistikken kommer fra at vi har koblet spørreundersøkelsen med registerdata, der andel kvinner, antall ansatte, ansattalder, kontantlønn og utdanningens fagfelt alle er målt i 2021. For kvinneandel, antall ansatte, kontant og ansattalder regner vi ut et gjennomsnitt på de ansatte hver eneste måned i 2021, der virksomhetens sitt snitt er gjennomsnittet av månedssnittene til virksomheten innad i et år. Vi har talt antall ansatte ut fra hva virksomheten har rapportert inn i a-ordningen, og det samme gjelder månedslønnen.

Utdanningsfordelingen til de ansatte på tvers av fagfelt tar utgangspunkt i de ansattes høyeste oppnådde utdanning (BU-variabelen til SSB) i 2021, der fagfeltet kun tildeles for personer som har gjennomført fagskole, bachelorgrad, mastergrad eller doktorgradsutdanning. Personer med yrkesfaglig utdanning havner for eksempel i kategorien *Annet utdanningsnivå/fagfelt*.

Næringskategori er tildelt etter hvilken næring virksomheten var registrert i ved siste observasjon i virksomhets og foretaksregisteret. Fordi en virksomhets næring er relativt stabil over tid, så har vi ikke definert den ut fra for eksempel hvilken næring som var hyppigst registrert i månedsfilene det siste året før undersøkelsen ble gjennomført.

Oppsummert er ikke utvalget vårt representativt for alle norske virksomheter. Utvalgskriteriet som krever til at de har ansatt noen med en fagskole, bachelor eller mastergrad gjør at vi får overrepresentasjon av enkelte virksomheter og en underrepresentasjon av andre. Dette er viktig å ha med seg når man analyserer dataene og tolker funnene. For eksempel vil ikke dataene være hensiktsmessige til å si noe om rekrutteringsbehovet for personer med videregående opplæring som høyeste fullførte utdanning. Utvalgskriteriet er satt fordi et av hovedformålene med undersøkelsen var å undersøke tilfredshet med nyutdannede, noe som krever erfaring med nyutdannede.

Kolonne 3 viser kjennetegnene til de virksomhetene som har svart på undersøkelsen. Ved å sammenligne med kolonne 2 kan vi undersøke om det er noen skjevheter i hvem som responderer. Vi ser at kjennetegnene til de svarende i stor grad er like som utvalget. Det betyr at undersøkelsen har truffet virksomhetene like godt. De små tegnene til forskjeller i svarprosent vi så i kapittel 2 har ikke medført vesentlig skjevhet i sammensetningen av virksomheter blant de svarende sammenlignet med utvalget som helhet.

3.1 Sammenligning med forrige undersøkelse

Som beskrevet er utvalget av virksomheter basert på hvorvidt vi observerer i registerdata at de har ansatt en nyutdannet i tidsperioden vi studerer. Det første spørsmålet i undersøkelsen var derfor om de hadde ansatt en nyutdannet med bachelor-, master eller fagskoleutdanning i en gitt periode.

Tabell 3.2 viser andelen virksomheter som hadde ansatt hver av disse utdanningsnivåene, samt andelen som hadde ansatt minst et av disse utdanningsnivåene sammenlignet med forrige undersøkelse.⁶ For undersøkelsen som ble gjennomført i 2017 var perioden etter 1. januar 2014, mens for undersøkelsen som ble gjennomført i 2022 var perioden etter 1. januar 2018. Vi ser at vi antakeligvis har truffet noe bedre med utvalget i denne undersøkelsen enn i forrige. Mens 70% av virksomhetene i 2017-undersøkelsen var enig i at de hørte til utvalget var tilsvarende andel 88% blant virksomhetene i 2022-undersøkelsen. Vi ser også at andelen som svarer at de har ansatt det respektive utdanningsnivået har økt for alle tre utdanningsnivåene.

Tabell 3.2 Andelen av respondenter som svarer at de har ansatt noen med de ulike utdanningsnivåene i de to arbeidsgiverundersøkelsene

Undersøkelsesår	2017	2022
Masterutdanning	42	50
Bachelorutdanning	52	75
Fagskoleutdanning	26	38
Minst et av utdanningsnivåene	70	88
Antall virksomheter	7408	10113

Kilde: Arbeidsgiverundersøkelsen 2017 og 2022.

Siden andelen som ikke anser seg som en del av utvalget, det vil si rapporterte at de ikke hadde ansatt noen med fagskole, bachelor eller mastergrad, var så høy i 2017 sammenligner vi også fordelingene blant de som anser seg som en del av utvalget i Tabell 3.3 for å undersøke hvilke utdanninger de *har* ansatt. Her ser vi at det er om lag samme andel som har ansatt noen med masterutdanning, henholdsvis 57% i 2022 sammenlignet med 59% i 2017, 10 prosentpoeng høyere andel som har ansatt noen med bachelorutdanning (85% mot 73%) og 5 prosentpoeng høyere andel som har ansatt noen med fagskoleutdanning (43% mot 37%).

⁶ I 2017 var lærerutdanningen fireårig og det var et separat spørsmål om dette. For å forenkle fremstillingen er disse inkludert i masterutdanningen også for 2017 undersøkelsen. Ekskluderer man disse er andelen som har ansatt master på 38%. For perioden 2018-2022 vil det variere noe hvorvidt de nyutdannede lærerne har hatt masterutdanning eller ikke og det er ikke et direkte spørsmål om dette utdanningsnivået i 2022 undersøkelsen.

Tabell 3.3 Fordeling av utdanningsnivå de har ansatt blant virksomheter som har ansatt minst et av nivåene.

	2017	2022
Masterutdanning	59	57
Bachelorutdanning	73	85
Fagskoleutdanning	37	43
Antall virksomheter	5178	8.931

Som i forrige undersøkelse, har de fleste virksomhetene ansatt flere utdanningsnivåer og vi viser de ulike kombinasjonene i Tabell 3.4. Andelen som har ansatt bare ett av utdanningsnivåene har sunket fra 46 prosent i 2017-undersøkelsen til 36 prosent i 2022-undersøkelsen. Denne andelen gjenspeiler at andelen som har ansatt alle tre utdanningsnivåene (fagskole, bachelor og master) har økt fra 14 prosent til 21 prosent. Tabellen viser også hvor mange som har ansatt hver av de ulike kombinasjonene. Vi ser at andelen som har ansatt kun master og kun fagskole har gått ned, mens andelen som har ansatt kun bachelorgrad er stabil. Det er noe større andelen som har ansatt bachelor- og masterkandidater i 2022-undersøkelsen enn i 2017-undersøkelsen.

Tabell 3.4 Fordeling av ulike kombinasjoner av ansettelse blant de virksomhetene som har ansatt minst en

	2017	2022
Et av utdanningsnivåene	46	36
Kun master	15	8
Kun bachelor	21	22
Kun fagskole	10	5
To av utdanningsnivåene	40	42
Master+bachelor	27	25
Master+fagskole	2	1
Bachelor+fagskole	11	15
Alle tre utdanningsnivåene	14	22
Bachelor+Master+fagskole	14	22
Antall virksomheter	5178	8.931

Et sentralt spørsmål i undersøkelsen var hvilket utdanningsnivå som er mest relevant for kjernevirksomheten. Undersøkelsen i 2017 skiller seg fra undersøkelsen i 2022 ved at virksomheter som ikke bekreftet utvalgsriteriene ble skilt ut av undersøkelsen. For å kunne sammenligne må vi derfor gjøre tilsvarende for 2022. Det vil si at de 12 prosentene som svarte nei til at alle tre spørsmålene om de hadde ansatt minst en nyutdannet med fagskole, bachelor og mastergrad er holdt utenfor i Tabell 3.5 som viser svarfordelingene på spørsmålet om mest relevante utdanningsnivå og mest relevante fagfelt.

Tabell 3.5 Svarfordeling på spørsmålet om mest relevante utdanningsnivå for virksomheten for 2017 og 2022 undersøkelsen

Mest relevante utdanningsnivå for virksomheten	2017	2022
Videregående opplæring eller mindre	19,4	12,7
Fagskoleutdanning	9,8	9,1
Bachelorgrad/høyere utdann under nivå mastergrad	45,2	49,7
Mastergrad/hovedfag	24,5	27,4
Doktorgrad	1,1	1,0
N	5.171	8.292

Note: Undersøkelsen i 2017 var en såkalt utvalgsundersøkelse, og svarene fra respondentene er således vektet for å ha hensyn til dette. Undersøkelsen i 2022 var en fullpopulasjonsundersøkelse, og dermed teller hver respondent som en enhet.

Et annet sentralt spørsmål i undersøkelsen er hvilket fagfelt virksomhetene anser som viktigst. Svarkategoriene for mest relevante utdanningsnivå i spørreundersøkelsen bruker fagfeltinndelingen som tradisjonelt er brukt i Kandidatundersøkelsen. Denne inndelingen er noe mer fininndelt enn SSBs kategorisering fordi man tidvis er interessert i hvorvidt arbeidsmarkedstilpasningen er forskjellig for ulike undergrupper innenfor et fagfelt. Svarkategoriene i 2017 og 2022-undersøkelsene er like med unntak av at vi har i 2022-undersøkelsen lagt til muligheten for å svare at ingen fagfelt er viktigst etter ønske fra respondentene i 2017-undersøkelsen. Svarfordelingen på de to spørsmålene er derfor ikke direkte sammenlignbare.

Tabell 3.6 Viktigste fagfelt som virksomheten vil ha behov for å rekruttere fra de neste fem årene

Viktigste fagfelt i rekrutteringen	2017	2022
Humanistiske og estetiske fag	3,2	2,4
Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk	21,2	22,6
Samfunnsfag	2,3	2,2
Juridiske fag	2,1	2,2
Økonomisk-administrative fag	14,1	9,8
Tekniske fag/ingeniørfag	21,0	22,3
Naturvitenskapelige fag ellers	2,4	2,3
Primærnæringsfag	2,0	1,0
Helse- og sosialfag	23,5	25,0
Idrettsfag	1,0	1,2
Samferdsels-/sikkerhetsfag, andre servicefag	7,2	1,5
Ingen fagfelt er viktigst	0,0	7,4
N	5.157	8.274

4 Utlevering av data

En anonymisert fil av spørreundersøkellesdataene fra Arbeidsgiverundersøkelsen blir gjort tilgjengelig for forskere via dataarkivet til Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, SIKT. Tilgang er i prinsippet begrenset til universiteter, forskningsinstitutter, nasjonale statistikkinstututter og forvaltningen. Det er tilgjengelige mikrodata som tverrsnittsdata. Arkiveringen vil finne sted innen et år etter publisering av rapport, det vil si innen desember 2024. Den arkiverte filen vil ikke inneholde registerdatainformasjonen fra Statistisk Sentralbyrå.

Informasjon om hvilke undersøkelser som er tilgjengelige, beskrivelse av innhold på fil og hvordan man går frem for å få utlevert mikrodata finnes på nettsidene til SIKT. For å få utlevert data på individnivå fra SIKT må man være tilknyttet en godkjent forskningsinstitusjon. Forskeren eller studenten må selv sende melding til personvernombudet.

Vedlegg: Spørreskjemaet

Q1.1 Arbeidsgiverundersøkelsen 2022 Dette spørreskjemaet inneholder spørsmål om virksomhetenes overordnede kompetansebehov, hvilken kompetanse virksomheten etterspør og vurdering av nyutdannedes kompetanse. Den som svarer på spørsmålene bør ha god oversikt over disse temaene, helst bør det være en av lederne i virksomheten. Dersom du opplever at det er vanskelig å svare på noen av spørsmålene, kan du gjerne videresende den oppgitte påloggingsinformasjonen til en annen i virksomheten som kan svare på de spørsmålene. Det som allerede er fylt ut i skjemaet vil være lagret.

Q2.1 Har din virksomhet etter 1. januar 2018 ansatt nyutdannede personer med en eller flere av utdanningene nedenfor? *Med nyutdannet mener vi at personen har fullført utdanningen etter 1. januar 2018. Personer regnes som nyutdannede selv om de har hatt en annen arbeidsgiver etter utdanningen.*

	Ja	Nei
Mastergrad eller tilsvarende (5- eller 6-årig høyere utdanning)	☐	☐
Bachelorgrad eller tilsvarende (3-årig høyere utdanning)	☐	☐
Fagskoleutdanning (høyere yrkesfaglig utdanning, f.eks. teknisk fagskole)	☐	☐

Q3.1 Overordnet tilfredshet

I de påfølgende spørsmålene er vi interessert i din virksomhets overordnede vurdering av de nyutdannede som har blitt ansatt. Har din virksomhet ansatt flere nyutdannede i perioden innenfor de ulike utdanningsnivåene svarer du derfor for totalinntrykket.

Q3.2 I hvor stor grad har nyutdannede med følgende utdanningsnivå de personlige/profesjonelle ferdighetene som kreves i arbeidet de skal gjøre i din virksomhet?

Personlig/profesjonell ferdigheter er den utenomfaglige kompetansen som er nyttig i et bredt spekter av arbeidsoppgaver og fagområder. Det kalles også ofte generelle eller generiske ferdigheter.

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I veldig stor grad
Fagskoleutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bachelorutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Masterutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q3.3 I hvor stor grad har nyutdannede med følgende utdanningsnivå de yrkesspesifikke ferdighetene som kreves i arbeidet de skal gjøre i din virksomhet?

Yrkesspesifikke ferdigheter dreier seg om de praktiske ferdigheter, metoder og teknikker som er nødvendig for å utføre ulike arbeidsoppgaver

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I veldig stor grad
Fagskoleutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bachelorutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Masterutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q3.4 I hvilken grad opplever du at nyutdannede med følgende utdanningsnivå har ferdigheter til å utføre mer utfordrende oppgaver enn de som kreves i arbeidet de skal gjøre i din virksomhet?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I veldig stor grad
Fagskoleutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bachelorutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Masterutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q3.5 I hvilken grad opplever du at nyutdannede med følgende utdanningsnivå krever ytterligere opplæring for å mestre arbeidet de skal gjøre i din virksomhet?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I veldig stor grad
Fagskoleutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bachelorutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Masterutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q4.1 Hvilket fagfelt er det viktigste i rekrutteringen av personer med universitets-, høyskole- eller fagskoleutdanning til din virksomhet?

- Humanistiske og estetiske fag
- Lærerutdanninger og utdanninger i pedagogikk
- Samfunnsvitenskapelige fag
- Juridiske fag
- Økonomisk-administrative fag
- Tekniske fag/ingeniørfag
- Naturvitenskapelige fag uten tekniske fag
- Primærnæringsfag
- Helse- og sosialfag
- Idrettsfag
- Samferdsels- og sikkerhetsfag og andre service fag
- Ingen fagfelt er viktigst

Q4.2 Hvilket utdanningsnivå er mest relevant for din kjernevirksomhet?

- Utdanning under nivået for fullført videregående opplæring
- Videregående yrkesfaglig opplæring
- Videregående studieforbereidende opplæring
- Fagskoleutdanning
- Bachelorgrad
- Mastergrad/hovedfag
- Doktorgrad

Q4.3 Hvilket utdanningsnivå er nest mest relevant for din kjernevirksomhet?

- Utdanning under nivået for fullført videregående opplæring
- Videregående yrkesfaglig opplæring
- Videregående studieforbereidende opplæring
- Fagskoleutdanning
- Bachelorgrad
- Mastergrad/hovedfag
- Doktorgrad
- Ingen utdanning er nest viktigst

Q4.4 Er følgende faktorer viktige årsaker til at [svar fra mest relevante utdanningsnivå] er det utdanningsnivået som er mest relevant for virksomheten?

	Ja	Nei
Formelle krav fra myndighetene (regulering)	☐	☐
Sertifisering	☐	☐
Krav fra de vi leverer tjenester til (inkl kunder, oppdragsgiver)	☐	☐
Kompetansebehov i stillingen	☐	☐

Q5.1 Tenk deg en situasjon der du kan velge hvilke egenskaper en nyutdannet søker med [svar fra mest relevante utdanningsnivå] skal inneha. Vennligst allokere 100 poeng mellom egenskapene nedenfor, der du gir mest poeng til de egenskapene du anser som mest viktig i vurderinger av nyutdannede søkere.

Du kan enten bevege slideren, eller skrive inn tall i tekstfeltet.

- _____ Samarbeid
- _____ Ledelse
- _____ Kreativitet
- _____ Kritisk og analytisk tenkning
- _____ Problemløsning
- _____ Kommunikasjon og formidling
- _____ Teoretisk fagkunnskap
- _____ Praktisk fagkunnskap
- _____ Bransje-/virksomhetsforståelse

[Q5.2-Q5.4 blir kun stilt til de som har svart ja på om de har ansatt noen med det utdanningsnivået i spørsmål Q2.1]

Q5.2 I hvilken grad synes du den/de nyutdannede virksomheten har rekruttert med mastergrad innehar følgende kunnskap og ferdigheter?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Samarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kreativitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kritisk og analytisk tenkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Problemløsning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunikasjon og formidling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Teoretisk fagkunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Praktisk fagkunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bransje-/virksomhetsforståelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q5.3 I hvilken grad synes du den/de nyutdannede virksomheten har rekruttert med bachelorgrad innehar følgende kunnskap og ferdigheter?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Samarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kreativitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kritisk og analytisk tenkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Problemløsning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunikasjon og formidling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Teoretisk fagkunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Praktisk fagkunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bransje-/virksomhetsforståelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q5.4 I hvilken grad synes du den/de nyutdannede virksomheten har rekruttert med fagskoleutdanning innehar følgende kunnskap og ferdigheter?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Samarbeid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ledelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kreativitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kritisk og analytisk tenkning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Problemløsning	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunikasjon og formidling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Teoretisk fagkunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Praktisk fagkunnskap	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bransje-/virksomhetsforståelse	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q6.1 Kompetansebehov

De påfølgende spørsmålene dreier seg om virksomhetens kompetansebehov, og hvilke strategier og virkemidler virksomheten har for å møte disse behovene.

Q6.2 I hvilken grad tror du virksomheten vil ha behov for å rekruttere personer med følgende utdanningsnivå de neste fem årene?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	I noen grad	I stor grad
Videregående yrkesfaglig opplæring	☐	☐	☐	☐
Videregående studieforberedende opplæring	☐	☐	☐	☐
Fagskoleutdanning	☐	☐	☐	☐
Bachelorgrad	☐	☐	☐	☐
Mastergrad	☐	☐	☐	☐
Doktorgrad	☐	☐	☐	☐

Q6.3 I hvilken grad har virksomheten et udekket kompetansebehov?

- Ikke i det hele tatt
- I veldig liten grad
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- I veldig stor grad

Q6.4 Hvordan møter virksomheten øftest utfordringer knyttet til udekket kompetansebehov?

Sett ett kryss

- Ved å gi videre opplæring til de som allerede er ansatt i virksomheten
- Ved å rekruttere nye ansatte med den nødvendige kompetansen
- Ved å rekruttere nye ansatte og gi disse særskilt opplæring
- Ved å omorganisere for å bedre kunne utnytte de ansattes kompetanse
- Sette ut tjenester til andre (outsourcing)
- Leie inn ekspertise (for en periode)
- Annet _____

Q7.1 Internasjonal rekruttering De påfølgende spørsmålene kartlegger virksomhetens behov for, og rekruttering av, personer med utdanning fra utenlandske utdanningsinstitusjoner.

Q7.2_a Har virksomheten det siste året ansatt norske personer med utdanning fra utlandet som høyeste fullførte utdanning?

- Ja
- Nei

Q7.2_c Har virksomheten det siste året intervjuet norske personer med utdanning fra utlandet som høyeste fullførte utdanning?

- Ja
- Nei

Q7.2_b Har virksomheten det siste året ansatt utenlandske personer med utdanning fra utlandet som høyeste fullførte utdanning?

- Ja
- Nei

Q7.2_d Har virksomheten det siste året intervjuet utenlandske personer med utdanning fra utlandet som høyeste fullførte utdanning?

- Ja
- Nei

Q7.3 Hvor enig/uenig er du i følgende påstander

	Svært uenig	Litt uenig	Verken enig eller uenig	Litt enig	Svært enig
Det er vanskelig å finne kandidater med ønsket kompetanse som er utdannet i Norge	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med utdanning fra utlandet bidrar til mangfold i virksomheten	☐	☐	☐	☐	☐
Personer som tar utdanning i utlandet har positive egenskaper utover kvalifikasjonene fra utdanningen	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med utdanning fra utlandet bidrar med viktig internasjonal kompetanse (markedskunnskap, språk, kultur)	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med utdanning fra utlandet er bedre kvalifisert enn personer utdannet i Norge	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med utdanning fra utlandet mangler kvalifikasjoner som er påkrevd for å arbeide i Norge (formelle krav)	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med utdanning fra utlandet mangler nødvendig kunnskap om norsk kontekst	☐	☐	☐	☐	☐
Juridiske hindringer gjør det vanskelig å ansette personer med utdanning fra utlandet	☐	☐	☐	☐	☐
Det er utfordrende å vurdere kvaliteten på utdanning fra utlandet	☐	☐	☐	☐	☐
Personer med utdanning fra utlandet er mindre kvalifisert enn personer med utdanning fra norske utdanningsinstitusjoner	☐	☐	☐	☐	☐

Q8.1 Kompetanseutvikling

Q8.2 I hvilken grad opplever virksomheten at ansatte med følgende kjennetegn har behov for å tilegne seg ny kunnskap og ferdigheter for å kunne utføre arbeidsoppgavene sine på en god måte?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I veldig stor grad	I stor grad	Ikke relevant
Ansatte med lite erfaring (nyutdannede)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatte med noe erfaring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatte med lang erfaring	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatte med fagskoleutdanning	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatte med bachelorgrad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ansatte med mastergrad	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q8.3 Hvilke(t) tiltak har virksomheten hatt for kompetanseutvikling i 2022?

Kryss av for alle relevante

- Eget opplæringsbudsjett
- Egen person/enhet som har hatt ansvaret for organisering av kompetanseutvikling
- Satt av tid til opplæring/kompetanseutvikling for de ansatte
- Interne opplæringskurs
- Eksterne opplæringskurs
- Permisjon under utdanning
- Dekning av studieutgifter
- Intern hospitering i andre deler av virksomheten
- Brukt data fra virksomheten til å tilby rettede opplæringstiltak
- Kampanjebasert opplæring
- Interne arenaer for kompetanseutvikling eller erfaringsutveksling
- Ingen tiltak for kompetanseutvikling
- Annet _____

Q8.4 Hva er de(n) viktigste grunnen(e) til at virksomheten gjennomfører kompetanseutviklingstiltak i 2022?

Maks 3 kryss

- Arbeidsoppgaver krever ny/annen kompetanse
- Redusere risikoen for å miste viktige ansatte/kompetanse
- Formelle krav fra myndigheter
- Mottar pengebidrag/økonomiske fordeler i forbindelse med opplæring
- Sikkerhetskrav/sertifisering
- Krav eller anbefalinger fra profesjonene
- Forventninger fra markedet eller fra publikum
- Underlagt tariffavtaler eller kollektive avtaler
- For å fremstå som en attraktiv arbeidsplass
- Innføring av ny teknologi
- Nye samarbeidskonstellasjoner
- Utvikling av (nye) produkter, tjenester eller kontrakter
- Annet _____

Q8.5 Har ansatte i virksomheten benyttet seg av etter- og videreutdanningstilbud som kompetanseutviklingsmulighet det siste året ved:

	Ja	Nei	Vet ikke
Fagskole	☐	☐	☐
Høgskole/universitet	☐	☐	☐

Q8.6 Var tilbudet den/de ansatte benyttet seg av på fagskolenivå:

	Ja	Nei	Vet ikke
Enkeltemner/moduler	☐	☐	☐
Fagskolegrad (1-2 år)	☐	☐	☐

Q8.7 Var tilbudet den/de ansatte benyttet seg av på universitets-/høgskolenivå:

	Ja	Nei	Vet ikke
Enkeltemner/moduler	☐	☐	☐
Bachelorgrad	☐	☐	☐
Mastergrad	☐	☐	☐
Doktorgrad	☐	☐	☐

Q8.8 I hvilken grad opplever virksomheten at det eksisterer aktuelle etter- og videreutdanningstilbud på følgende nivåer?

	Ikke i det hele tatt	I veldig liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I veldig stor grad
Fagskole	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Høgskole/universitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q8.9 Hvor enig er du i at faktorene nedenfor fører til at virksomheten begrenser eller ikke gjennomfører etter- og videreutdanning blant ansatte?

	Svært uenig	Litt uenig	Hverken enig eller uenig	Litt enig	Svært enig
Det er krevende å vurdere de ansattes behov for kompetanseutvikling	☐	☐	☐	☐	☐
Det er krevende å finne relevante tilbud i nærheten av virksomheten	☐	☐	☐	☐	☐
Det er krevende å tilrettelegge for at ansatte kan kombinere arbeid og utdanning	☐	☐	☐	☐	☐
Det er krevende å finne relevante tilbud som er fleksible/nettbaserte	☐	☐	☐	☐	☐
Vi opplever ikke at de ansatte har behov for kompetanseutvikling	☐	☐	☐	☐	☐

Q9.1 Hvilken av de følgende aktivitetene har virksomheten gjennomført det siste året:

	Ja	Nei
Virksomheten har gitt innspill til innhold og innretning av studieprogrammer (inkludert etter- og videreutdanningstilbud)	☐	☐
Virksomheten har hatt forsknings- og utviklingssamarbeid med universitet, høyskole og/eller fagskole	☐	☐
Studenter har vært tilknyttet virksomheten (f.eks. praksis, bachelor-/masteroppgave)	☐	☐
Ansatte ved en utdanningsinstitusjon har utført arbeid for eller i din virksomhet (f.eks. foredrag, styreverv, bistilling, oppdragsforskning eller rådgivning)	☐	☐
Ansatte i din virksomhet har utført arbeid for eller ved en utdanningsinstitusjon (f.eks. forelesning, foredrag, sensor, styreverv, veiledning)	☐	☐
Ansatte ved en utdanningsinstitusjon har bidratt til opplæring av ansatte i virksomheten (etter- og videreutdanningstilbud, kurs)	☐	☐

Q9.2 Hvor ligger lærestedet dere har samarbeidet med?

- I egen arbeidsmarkedsregion
- Utenfor egen arbeidsmarkedsregion
- Har samarbeidet med læresteder både i og utenfor egen arbeidsmarkedsregion

Q9.3 Hvor tilfreds er virksomheten med samarbeid med høyere utdanningsinstitusjoner i deres arbeidsmarkedsregion?

- Svært misfornøyd
- Litt misfornøyd
- Hverken fornøyd eller misfornøyd
- Litt fornøyd
- Svært fornøyd
- Ikke relevant

Q10.1 Tenk deg at du har fått følgende to søkere til en ledig stilling i din virksomhet. Informasjonen fra søknaden kan oppsummeres som følger.

	Kandidat 1	Kandidat 2
Navn		
Utdanningsnivå		
Uteksamineringsår		
Gjennomsnittskarakter		
Utdanning i utlandet		
Arbeidserfaring		

Begge har relevant utdanning for din virksomhet. Hvor sannsynlig er det at du ville ansatt:

	1 - Vel- dig lite sann- synlig	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Vel- dig sann- synlig
Kandi- dat 1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kandi- dat 2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q10.2 Tenk deg nå at det valget sto mellom følgende to søkere.

	Kandidat 3	Kandidat 4
Navn		
Utdanningsnivå		
Uteksamineringsår		
Gjennomsnittskarakter		
Utdanning i utlandet		
Arbeidserfaring		

Begge har relevant utdanning for din virksomhet. Hvor sannsynlig er det at du ville ansatt:

	1 - Vel- dig lite sann- synlig	2	3	4	5	6	7	8	9	10 Vel- dig sann- synlig
Kandidat 3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kandidat 4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q11.1 Se for deg at du har fire kandidater du kan ansette i kjernevirksomheten. Ranger disse fire kandidatene der du plasserer den kandidaten du har mest lyst til å ansette øverst og den kandidaten du har minst lyst til å ansette nederst. Anta at kandidatene vil motta samme lønn og arbeidsvilkår.

Hvis du er tilfreds med den eksisterende rangeringa så må du likevel trykke på en boks slik at svaret blir registrert.

_____ [Beskrivelse av kandidat 1](#)

_____ [Beskrivelse av kandidat 2](#)

_____ [Beskrivelse av kandidat 3](#)

_____ [Beskrivelse av kandidat 4](#)

Q12.1

I forrige spørsmål ga du følgende rangering

Kandidat 1:

Kandidat 2:

Se nå får deg en situasjon der en person skal ansettes i kjernevirksomheten.

Hvor lenge er din virksomheten villig til å vente for å få ansatt kandidat 1 fremfor kandidat 2?

- Antall måneder _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 2

Q12.2 Hvor mye høyere lønn er din virksomhet villig til å betale for å få ansatt kandidat 1 fremfor kandidat 2?

- Kroner mer i årslønn _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 2

Q12.3 Hvor stor engangssum er din virksomhet villig til å betale (i en engangsbetaling) til et rekrutteringsfirma for å få ansatt kandidat 1 fremfor kandidat 2?

- Kroner i engangsbeløp _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 2

Q13.1 Se nå for deg en situasjon der valget står mellom

Kandidat 2:

Kandidat 3:

Hvor lenge er din virksomheten villig til å vente for å få ansatt kandidat 2 fremfor kandidat 3?

- Antall måneder _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 3

Q13.2 Hvor mye høyere lønn er din virksomhet villig til å betale for å få ansatt kandidat 2 fremfor kandidat 3?

- Kroner mer i årslønn _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 3

Q13.3 Hvor stor engangssum er din virksomhet villig til å betale (i en engangsbetaling) til et rekrutteringsfirma for å få ansatt kandidat 2 fremfor kandidat 3?

- Kroner i engangsbetaling _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 3

Q14.1 Til sist. Se for deg en situasjon der valget står mellom

Kandidat 3:

Kandidat 4:

Hvor lenge er din virksomheten villig til å vente for å få ansatt kandidat 3 fremfor kandidat 4?

- Antall måneder _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 4

Q14.2 Hvor mye høyere lønn er din virksomhet villig til å betale for å få ansatt kandidat 3 fremfor kandidat 4?

- Kroner mer i årslønn _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 4

Q14.3 Hvor stor engangssum er din virksomhet villig til å betale (i en engangsbetaling) til et rekrutteringsfirma for å få ansatt kandidat 3 fremfor kandidat 4?

- Kroner i engangsbetaling _____
- Vi lar heller stillingen stå tom enn å ansette kandidat 4

Q15.1 Bakgrunnsspørsmål Til sist, noen avsluttende spørsmål om din virksomhet

Q15.2 Hvor mange ansatte er det i virksomheten?

- 0-10 ansatte
- 10-19 ansatte
- 20-49 ansatte
- 50-99 ansatte
- 100-249 ansatte
- 250 ansatte eller flere

Q15.3 Hvilken kommune har din virksomhet forretningsadresse?
(Skriv inn de første bokstavene for å søke frem din kommune)

▼ Alstahaug ... Øystre Slidre

Q15.4 Hvilken type virksomhet representerer du?

- Kommunalforvaltning
- Statsforvaltning
- Privat bedrift
- Ideell organisasjon

Q15.5 Hvilken næring tilhører virksomheten?

▼ Jordbruk, skogbruk og fiske (A) ... Internasjonale organisasjoner og organer (U)

Q15.6 Hva slags type ansvarsoppgaver har den/de som svarte på spørsmålene i undersøkelsen?

Velg det som passer best

- Ledelse
- Administrasjon
- Drift
- Annet _____

Q15.7 Til sist, har du noen kommentarer til undersøkelsen:

Tabelloversikt

Tabell 2.1 Utsendingsplan og størrelse på puljer	9
Tabell 2.2 Svarprosent fordelt på næring	12
Tabell 2.3 Svarprosent fordelt på antall ansatte	12
Tabell 3.1 Kjennetegn ved alle norske virksomheter med mer enn 10 ansatte, utvalget og de som har svart på undersøkelsen.....	15
Tabell 3.2 Andelen av respondenter som svarer at de har ansatt noen med de ulike utdanningsnivåene i de to arbeidsgiverundersøkelsene	17
Tabell 3.3 Fordeling av utdanningsnivå de har ansatt blant virksomheter som har ansatt minst et av nivåene.	18
Tabell 3.4 Fordeling av ulike kombinasjoner av ansettelse blant de virksomhetene som har ansatt minst en	18
Tabell 3.5 Svarfordeling på spørsmålet om mest relevante utdanningsnivå for virksomheten for 2017 og 2022 undersøkelsen.....	19
Tabell 3.6 Viktigste fagfelt som virksomheten vil ha behov for å rekruttere fra de neste fem årene	19

Figuroversikt

Figur 2.1 Utvikling i svarprosent over perioden undersøkelsen var åpen	11
Figur 2.2 Svarprosent (venstre) antall virksomheter i populasjonen (høyre) per kommune	13

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no